

DROMEN

DURVEN

DOEN

Jaaroverzicht KNB 2019

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Jaaroverzicht

KNB 2019

Voorwoord Nick van Buitenen	3
KNB jaaroverzicht 2019	
inleiding	4
Nieuwe notarissen	5
Regiobijeenkomsten	6
<i>Dream Team</i>	7
Dromen, Durven, Doen-Dialog	8
Stakeholders en studenten	9
KNB jaarcongres	10
Juridische Poort	11
Stakeholderdiner	12
Symposium kandidaat-notarissen	13
Consumentenonderzoek	14
De Strategische Agenda 2020-2025	15
En verder...	
Mens en maatschappij	16-18
Digitale snelweg	19-20
Lobby en Europa	21-22
Wist u dat in 2019...	23
Feiten en cijfers	24-26
Rekening van baten en lasten	27
Colofon	28

Inhoud

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Nick van Buitenen Voorzitter KNB

Beste lezer,

Het jaar 2019 was het laatste jaar van ons meerjarenplan Notaris 2.0. Dus stond 2019 in het teken van het vaststellen van een nieuwe strategie voor de komende vijf jaar. We hebben bij honderden leden het net opgehaald. Alles in het kader van ons thema: dromen, durven, doen! De nieuwe Strategische Agenda Notariaat 2020-2025 is inmiddels door het bestuur en de ledenraad vastgesteld.

Belangrijk uitgangspunt van de strategie is dat de notaris van de toekomst toegankelijk is én blijft voor iedereen, fysiek én digitaal. Dit vraagt ook veel van de persoon en vaardigheden van de notaris. Begrijpelijke taal, goed luisteren, inlevingsvermogen, het zijn eigenschappen die hierbij onontbeerlijk zijn. Hoogste tijd dus om de komende jaren de nadruk te leggen op de ontwikkeling van deze eigenschappen.

2019 was het eerste volle jaar van het Kwaliteitsfonds. Dat fonds begon met een negatief vermogen, omdat de heffing op de akte pas in augustus 2018 kon ingaan. Inmiddels hebben we de achterstand ingelopen en bouwen we aan de vereiste reserves.

In het bestuur vertrokken drie ervaren krachten, maar kwam er vers bloed bij. Er is nu een goede verdeling tussen mannen en vrouwen, tussen notarissen en kandidaten, tussen grote en kleine kantoren, tussen stad en regio. Overigens werken we al jaren in beroepsbrede portefeuilles en zit niemand er om de belangen van een eigen achterban te bewaken.

In september werden er twee initiatieven op afstand van de KNB geplaatst: PWF Diensten bv voor (in eerste instantie) het uitrollen van de verplichte WID-scanners en NotarisID bv voor het certificeren en uitgeven van een nieuwe digitale identiteit. Die identiteit (met het hoogste veiligheidsniveau) is hard nodig als middel voor het inloggen bij en het ondertekenen van de Digitale Notariële Akte, de oprichting van de bv als eerste. Uitdagingen genoeg!

De maatschappij verandert en hoe de maatschappij naar de notaris kijkt en wat de maatschappij van hem verwacht, verandert ook. Het jaar 2019 stond daarom in het teken van het net ophalen. Bij leden, studenten, consumenten en stakeholders. Hoe ziet het notariaat en de (kandidaat-)notaris eruit in 2025? Aan welke competenties moet de notaris van de toekomst voldoen? Wat wordt de nieuwe KNB-strategie? Tijdens verschillende bijeenkomsten werd meegedroomd.

Notariaat Magazine
2/2019 (pdf)

Dromen, durven, doen

- Nieuwe notarissen
- Regiobijeenkomsten
- *Dream Team*
- Dromen, Durven, Doen-Dialogoog
- KNB jaarcongres
- Stakeholderonderzoek
- Notariële studentenverenigingen
- Juridische Poort
- Stakeholderdiner
- Symposium kandidaat-notarissen
- Consumentenonderzoek
- De Strategische Agenda 2020-2025

Nieuwe notarissen

Het benoemingsproces tot notaris moet korter en efficiënter. Daarnaast moeten notarissen gedurende hun carrière constant worden getoetst op hun kwaliteiten. Dat vonden de nieuwe (toegevoegd) notarissen die op 16 januari welkom werden geheten door de KNB. Zo'n 45 (toegevoegd) notarissen werden in Den Haag ontvangen door voorzitter Nick van Buitenen en directeur Hans Kuijpers. Allen zijn in 2018 benoemd of aangewezen. Samen met (de toenmalig) bestuursleden Allard Schuering en Anne-Marie Smelt keken de notarissen naar de notariële toekomst, de manier waarop notarissen worden benoemd en de rol van het ondernemingsplan daarbij.

Benieuwd naar de meningen? Bekijk ook onze videoimpressie (1.48 min.)

Door digitalisering en andere maatschappelijke ontwikkelingen verandert de rol van de notaris in de samenleving. Hoe zien (kandidaat-)notarissen die rol? Deze vragen werden gesteld tijdens de vier regiobijeenkomsten in maart/april. De bijeenkomsten stonden in 2019 in het teken van de toekomst van (de Wet op) het notarisambt. Aan de hand van de notitie 'Hoe versterkt het notariaat zijn maatschappelijke bijdrage?' van oud-notaris Christiaan Stokkermans werd in groepen gediscussieerd over verschillende thema's. Een van de stellingen was: met alleen een adviesrol verliest het notariaat de strijd met aanpalende beroepen.

Regiobijeenkomsten

Benieuwd naar het antwoord van (kandidaat-)notarissen op die vraag? Bekijk ook onze videoimpressie (1.59 min.)

Notariaat Magazine
3/2019 (pdf)

Dream Team

Benieuwd naar zo'n
Dream Teambijeenkomst?
Bekijk ook onze
videoimpressie
(1.19 min.)

In april was de eerste sessie van het zogenoemde *Dream Team*. Een groep van twintig leden brainstormde meerdere keren met elkaar over 'Op welke vragen moet de toekomstvisie antwoord geven?' en 'Hoe zullen verschillende kantoor types er over tien jaar uitzien?'. Daarbij werd gekeken naar het kleine allround kantoor, het efficiency/grote kantoor en het nichekantoor. Gemeene deler: de notariële kernwaarden worden steeds belangrijker wanneer efficiency en digitalisering een

steeds grotere rol gaat spelen. En ook samenwerking is van essentieel belang voor de kleine en middelgrote kantoren, met name op gebied van *back office*. In november kwam het *Dream Team* voor het laatst bij elkaar. Die bijeenkomst deed een beroep op de creatieve kant van de deelnemers. Hoe ziet de rol van de notaris er visueel uit? Al tekenend werden de bedachte pijlers onder de loep genomen. Dit resulteerde in hele mooie toekomstvisies.

Dromen, Durven, Doen-Dialoog

Tijdens de Dromen, Durven, Doen-Dialoog in Utrecht werd flink *out-of-the-box* gedacht. Wat is volgens u de horizon van ons vak? Op welke belangrijke vraag moet de nieuwe visie volgens u antwoord geven? Deze vragen legde het KNB-bestuur vier leden voor. Guus Rieter, Erna Kortlang, Jef Oomen (drie oud-voorzitters) en Koen van Wijk (lid van de Commissie Kandidatenzaken) gaven hier 25 juni tijdens de DDD-Dialoog antwoord op.

Bekijk ook onze
videoimpressie
(4.11 min.)

Meningen van
(kandidaat-)notarissen
(3.22 min.)

Stakeholderonderzoek

Andere beroepsgroepen zijn overwegend positief over de notaris. Zij zien notarissen als degelijk, betrouwbaar en risicomijdend. Dat blijkt uit het klanttevredenheidsonderzoek dat marktonderzoeksbureau Ipsos uitvoerde in opdracht van de KNB. Het onderzoek is uitgezet onder accountants, advocaten, fiscalisten en makelaars. In totaal vulden 296 respondenten het onderzoek in. Belangrijkste punt ter verbetering: een duidelijkere afbakening van domeinen tussen het notariaat en de andere beroepsgroepen. Dus waar houdt het notariaat op en begint de accountancy, makelaardij of de advocatie? Over de meeste aspecten van het werk van de notaris zijn de respondenten heel tevreden. Wel zijn er verschillen te zien tussen de beroepsgroepen. Zo zijn fiscalisten en advocaten minder tevreden over foutloos werken van de notaris en zijn advocaten ook kritischer wat betreft de geboden transparantie en het probleemoplossend vermogen.

Notariële studentenverenigingen

De KNB ontving vrijdag 25 oktober een groep van 25 notariële studenten voor de jaarlijkse vergadering van de besturen van alle notariële studieverenigingen. Aan de hand van prikkelende stellingen, waarop de studenten via hun mobiel konden stemmen, discussieerden zij met de voorzitter van de KNB over de toekomst van het notariaat. De meerderheid van de studenten ziet zichzelf na het afstuderen als kandidaat-notaris aan de slag gaan. Daarbij zien ze zichzelf direct of op termijn wel specialiseren. Slechts een enkeling wil een *full service* (kandidaat-)notaris worden. Volgens de studenten is voldoende innoverend zijn de grootste uitdaging voor het notariaat de komende tien jaar.

KNB jaarcongres

Het jaarcongres op 4 oktober in de Rijtuigenloods in Amersfoort was weer een hele happening. Geen Koning dit jaar, maar wel interessante sprekers van buiten het notariële vak die hun blik op de toekomst gaven. Met plenaire sprekers als Farid Tabarki, Jitske Kramer en Ben Tiggelaar en diverse workshops op het gebied van digitalisering, ethiek en persoonlijke vaardigheden werd invulling gegeven aan de 'notaris van morgen'. We moeten van hiërarchie naar netwerken. Meer denken aan onze betekenis dan aan ons product. En zorgen dat de onderlinge relatie sterk is. Organiseer vaker kampvuurgesprekken én wees niet bang om te verliezen.

Notariaat Magazine
9/2019

Benieuwd naar het jaarcongres? Bekijk ook onze videoimpressie (1.37)

Juridische Poort

Politiek Den Haag gaf zijn mening over de notariële toekomst tijdens de Juridische Poort op 31 oktober. 'Jullie verkopen vertrouwen, dat mag wat kosten. Dus laat je niet verleiden de goedkoopste te zijn', dit zei Tweede Kamerlid Chris van Dam (CDA) tijdens de bijeenkomst in Perscentrum Nieuwspoord. Dit keer ging de Juridische Poort over de toekomst van de notaris. Voor de aanwezige Kamerleden leek de notaris een onmisbare schakel die moest blijven uitblinken in menselijk contact, dicht bij de mensen, als gids in een steeds ingewikkelder wordende wereld.

Benieuwd wat men op straat vindt van de toekomstige dienstverlening van de notaris? Bekijk ook onze videoimpressie (3:27 min.)

Stakeholderdiner

Het laatste net werd eind november opgehaald bij de stakeholders. Tijdens een diner in het Kunstmuseum in Den Haag sprak het notariaat met hen aan vijf thematische tafels. 'Maatschappelijk relevant blijven, dat is ook voor de notaris de uitdaging voor de toekomst. De notaris staat als *trusted advisor* midden in het leven van burgers. Maak vol gebruik van de digitale mogelijkheden

en blijf tegelijkertijd de menselijke maat benadrukken', met deze woorden opende minister Sander Dekker voor Rechtsbescherming de bijeenkomst. Aan de tafel over de sociale rol van de notaris werd geadviseerd de notaris nog meer te bewaken in psychologische aspecten. Aan een andere tafel zagen ondernemers de notaris graag nog proactiever in hun adviesrol stappen.

Benieuwd wat de minister en stakeholders nog meer zeiden? Bekijk ook onze videoimpressie (3.47 min.)

Kandidaat-notarissen zijn de toekomst van het notariaat. Om hen daar goed op voor te bereiden was op 14 november het symposium 'We, the future'. Tijdens workshops kwamen onder meer kantoorcultuur, datalekken en klantgerichtheid aan bod.

Symposium kandidaat-notarissen

Consumentenonderzoek

Duidelijke en begrijpelijke taal, dit willen consumenten het liefst van de notaris. Dat blijkt uit onderzoek van Motivaction in opdracht van de KNB. Ook veel genoemd is 'een lage prijs'. Sommige mensen vinden ook de uitstraling en de bereikbaarheid van een notariskantoor belangrijk. Er zijn groepen die vooral snelheid willen: 'Waar kan ik tekenen?' Anderen geven de voorkeur aan een notaris die meedenkt en zich opstelt als gelijk-

waardige gesprekspartner. Hoewel iedere klant uniek is, zie je drie verschillende basisbehoeften. Mensen die duidelijke uitleg willen, mensen die vooral voor snelheid gaan en mensen die de notaris als gelijkwaardige gesprekspartner zien. Het onderzoek helpt notarissen gestructureerd na te denken over hun klanten. Wat zijn hun behoeften en verwachtingen? Daar kunnen zij hun dienstverlening op afstemmen.

Meer weten?
Lees het artikel in
Notariaat Magazine 10/2019

20
20

Thema 1
Samen voor mens en maatschappij

Versterking maatschappelijke positie
Versterking digitale dienstverlening
Juridische gids
Toegankelijk taalgebruik
Toegankelijk voor iedereen

Thema 3
Futurepro(o)f

Opvolgingsprogramma
Maatschappelijke verantwoordelijkheid
Informeel leren
Versterking aantrekkelijkheid beroep
Actualisering beroepsopleiding

Thema 2
Bescherming en zekerheid

Digitale notariële akte
Notarieel Privacy Ecosysteem
Fraudepreventie
Modernisering Wet op notarisambt

De Strategische Agenda 2020-2025
Inmiddels is duidelijk dat de notaris zich in de toekomst moet richten op drie pijlers:
1. Samen voor mens en maatschappij;
2. Bescherming en zekerheid;
3. Futurepro(o)f.

20
25

Mens en maatschappij

Winnend notaris.nl op social media

Wat doet de notaris? Waarvoor kun je bij hem of haar terecht? Om de rol van de notaris duidelijk te maken, is de KNB in februari begonnen met het gebruik van social media voor de consument. De website notaris.nl startte toen met een Instagramaccount, Facebookpagina en Youtubekanaal. In juni lanceerde de KNB de taalcampagne #NotarisTaalZonderOmhaal op social media. Moeilijke termen werden op Facebook en Instagram uitgelegd op een ludieke manier. 'Als de notaris het

heeft over kleinkindlegaat bedoelt 'ie gewoon dat je wat euro's van opa krijgt' en 'Als de notaris het heeft over *compos mentis* bedoelt 'ie gewoon dat je er met je kop bij moet zijn.' Notariskantoren konden bierviltjes bestellen met de begrijpelijke termen erop en studenten hebben posters en stickers van de campagne gekregen. Met deze socialmediacampagne won de KNB in november een Grand Prix Content Marketing Bekroning.

Benieuwd naar de eerste video van notaris.nl? Bekijk hem hier!

Lezingen in mantelzorgcafés

Mantelzorgers en degene die zij verzorgen, horen vaak te laat over het levenstestament en in welke situatie dit van pas kan komen om de belangen van iemand anders te behartigen. Daarom heeft de KNB in 2019 met MantelzorgNL afgesproken mantelzorgers en zorgprofessionals samen goede voorlichting te geven over het levenstestament en de notariële volmacht. Net als bij eerdere lezingen in alzheimercafés is afgesproken dat het notariaat – op verzoek – in maximaal dertig mantelzorgcafés in het land lezingen verzorgt.

Notariaat Partner Deltaplan Dementie

In april heeft de KNB zich aangesloten bij het Deltaplan Dementie. Als netwerkorganisatie bundelt dat platform de krachten van de aangesloten organisaties voor mensen met dementie. Notarissen zien in hun dagelijkse praktijk waar dementerenden en hun partners mee te maken krijgen. Zij bieden cliënten advies over de mogelijkheden om ook in deze fase de regie over hun leven te behouden. Het notariaat levert graag haar bijdrage via het Deltaplan Dementie om de problemen rondom dementie onder de aandacht te brengen en zo

mogelijk mee te denken bij nieuwe ontwikkelingen en onderzoeken op dit gebied.

Bemanners Notaristelefoon spreken begrijpelijke taal

In mei werd bekend dat consumenten die naar de Notaristelefoon bellen tevreden zijn over hoe ze te woord worden gestaan. Zo'n 90 procent vindt dat er in begrijpelijke taal wordt gesproken. 80 procent vindt de uitleg bruikbaar. Gemiddeld krijgen de bemanners een 8,6 voor hun advies. Zo'n 80 procent van de vragen bij de Notaristelefoon gaat over personen- en familierecht. 10 procent heeft te maken met onroerend goed en bijna 3 procent belt met een klacht over een notaris. Het aantal telefoontjes dat de Notaristelefoon krijgt, neemt af, maar de complexiteit van de vragen neemt toe.

Bijeenkomst financieel misbruik bij dementie

Hoe voorkom je financieel misbruik bij dementie? Deze vraag staat centraal tijdens de bijeenkomst van Deltaplan Dementie en de KNB op 2 juli. Tijdens de

bijeenkomst in Amersfoort maken aanwezigen onder andere kennis met de mogelijkheden van het levenstestament. Madeleine Hillen, extern juridisch adviseur bij de KNB, en Jef Oomen, notaris in Den Bosch, gingen deze middag in gesprek met hulpverleners en andere belanghebbenden. Uitgangspunt was waar mensen met (beginnende) dementie en hun naasten mee zitten en de oplossingen op financieel/medisch gebied.

Campagne testamentmoment

De KNB begon in september een publiekscampagne om mensen na te laten denken over hun testament. Het eerste kleinkind, het ontmoeten van een nieuwe liefde of het stuklopen van een relatie: op zulke momenten wordt meestal niet gedacht aan het testament, terwijl dat wel zou moeten. Dergelijke gebeurtenissen zorgen vaak voor een grote verandering in iemands leven. De campagne richtte zich primair op drie doelgroepen: senioren met kinderen en kleinkinderen, samengestelde gezinnen en jonge stellen. Hierbij ging het om mensen met én zonder testament. Centraal in deze campagne stond de 'Checklist Testament' die mensen online konden invullen.

1

Gebroken hart

Na een relatie van 8 jaar gaan we uit elkaar. Een verdrietig moment, ook voor onze kinderen van 3 en 5 jaar.

2

High in the sky

Het is echt een kick om de sprong te wagen. Alleen of samen met anderen. Je voelt je zo vrij.

3

Ons stiefkleinkind

We zijn heel blij dat onze oudste zoon een lieve vrouw heeft gevonden. Zij heeft al een zoonje van 4 jaar.

4

Loterij gewonnen

Mijn vriendin en ik kunnen ons geluk niet op. Een grote prijs gewonnen in de loterij!

5

Ons vakantiehuis

Het is altijd zo heerlijk rustig in ons vakantiehuis in Frankrijk. En dat op maar een paar uur rijden.

Ideale schoonzoon?

Onze dochter is al jaren gelukkig getrouwd. Maar mijn man en ik moeite met onze schoonzoon.

Fraude Film Festival

Welke dilemma's ervaren professionals als het gaat om de bescherming van kwetsbaren in onze samenleving? En hoe kun je inschatten of iemand uit vrije wil handelt of dat het toch 'niet-pluis' is? Deze vragen wierp de KNB op tijdens het Fraude Film Festival in Eye Amsterdam. Zo'n 75 mensen uit het notariaat, openbare orde en veiligheid, banksector, consultancy en de zorg waren hier 3 oktober bij aanwezig. Thema van het jaarlijkse Fraude Film Festival was in 2019 'uitbuiting'. De KNB heeft ervoor gekozen om tijdens haar sessie aandacht te besteden aan een maatschappelijk probleem: de bescherming van kwetsbare mensen.

Onderzoek VU

Bijna de helft van de cliënten die voor een levens-testament naar de notaris gaan, regelt daarin alleen financiële kwesties. In 46 procent van de gevallen gaat het om een combinatie van financiële, persoonlijke en medische zaken. Dat blijkt uit onderzoek onder notarissen door de Vrije Universiteit Amsterdam (VU) en het Nederlands Studiecentrum voor Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR) onder 220 (kandidaat-) notarissen. Uit de rapportage blijkt dat bij de meeste notarissen de cliënten die een levenstestament willen boven de 60 jaar zijn. Met name de groep tussen 60 en 70 jaar weet de notaris te vinden voor een levens-testament. Ruim 90 procent van de respondenten gaf aan dat cliënten vooral een levenstestament afsluiten omdat ze vrezen voor ziektes als dementie, waardoor ze wilsonbekwaam kunnen worden.

50PlusBeurs

Voor de zesde keer stond de KNB in 2019 op de 50PlusBeurs. Dit jaar konden bezoekers voor het eerst hun testament laten scannen door de aanwezige (kandidaat-)notarissen. Hier werd gretig gebruik van gemaakt. Daarnaast waren er lezingen over het levenstestament en vermogensplanning. De *giveaway* van dit jaar was een pen met de tekst: 'Wat is uw testamentmoment?'

Digitale snelweg

Notariaat op Hypovak

Op hoog niveau identificeren, veilig data uitwisselen en opslaan én afspraken onweerlegbaar vastleggen in een notariële blockchain. De KNB presenteerde 28 mei het KNB Privacy Ecosysteem op Hypovak, het hypotheekevent in Nieuwegein. Het KNB Privacy Ecosysteem bestaat uit een digitaal identificatiemiddel op hoog niveau, een veilig messagingsysteem met chatfaciliteit, een digitale kluis en een koppeling met een *permissioned* blockchain waarin afspraken onweerlegbaar kunnen worden vastgelegd. Hypovak stond in 2019 in het teken van blockchain. Volgens de organisatie gaat technologie op basis van de blockchaintechniek een belangrijke rol spelen in de dagelijkse adviespraktijk voor hypotheekers.

Innovatielabs

Blockchain in a day, de poortwachtersrol van de notaris en de digitale akte, dit waren de drie onderwerpen van de KNB Innovatielabs in 2019. De KNB wil via de labs met leden van gedachten wisselen over innovatie in het notariaat. (Kandidaat-)notarissen werden uitgedaagd tijdens de innovatielabs de brug naar de eigen praktijk te slaan. Of te komen vertellen hoe zij dat zelf al hebben gedaan. Participatie uit de praktijk is nodig om toekomstige innovaties vorm te geven. Zo leverde het derde innovatielab een uniek kijkje in de Belgische en Zeeuwse keuken. Een afvaardiging van het Belgische notariaat vertelde hoe ver zij al zijn met de digitale akte, zowel juridisch als technisch. Iemand van het Zeeuws Archief liet zien waar zij op let bij het digitaal archiveren van akten.

Notariaat Magazine
8/2019

Zorgeloos Vastgoed

Meer samenwerken om de consument beter en sneller inzicht te geven in de verschillende woonfasen. Dit hebben de KNB, Kadaster, Hypotheken Data Netwerk en de Nederlandse Vereniging van Makelaars en Taxateurs afgesproken. In februari werd hiervoor de intentieverklaring Zorgeloos Vastgoed getekend. De vastgoedsector staat voor flinke uitdagingen zoals verduurzaming, digitalisering en complexere vastgoedtransacties en financieringsvormen. Om deze opgaven rond vastgoed aan te pakken is betrouwbare informatie en goed lopende informatie-uitwisseling van groot belang. Dat lukt alleen als de keten beter samenwerkt, geven de vier ondertekenaars aan.

Levenden bevragen in testamentenregister

In het Centraal Testamentenregister (CTR) kan sinds november ook worden gezocht of iemand die nog leeft een testament heeft gemaakt. Het komt steeds vaker voor dat iemand niet meer weet of hij of zij ooit voor een testament bij de notaris is geweest. Consumenten kunnen dit door de notaris laten doen of zich rechtstreeks bij het CTR melden.

Digitale nalatenschap

Het notariaat heeft in november benadrukt wat de rol van de notaris is bij digitale nalatenschap. Wensen rondom de digitale nalatenschap kunnen nu al in een testament worden opgenomen. Een executeur die hierin is aangewezen, zou dan bijvoorbeeld na iemands overlijden de WhatsApp-gesprekken van diegene kunnen wissen. Dit zei notaris Jos Hofstee tijdens

een rondetafelgesprek met Tweede Kamerleden over dit onderwerp. Hij zat daar namens de KNB. D66 en VVD willen wetgeving die het voor nabestaanden mogelijk maakt toegang te krijgen tot de social media-accounts van een overledene.

Digitale bv

Vanaf 1 augustus 2021 moet het mogelijk zijn online een bv op te richten. Dit blijkt uit de Europese Richtlijn digitalisering oprichting en inschrijving van kapitaalvennootschappen. Die werd op 11 juli 2019 geplaatst in het *Publicatieblad* van de Europese Unie. De digitale oprichting van een bv gaat mogelijk via een digitale notariële akte. Op grond van de richtlijn moeten lidstaten het mogelijk maken dat bepaalde kapitaalvennootschappen langs digitale weg kunnen worden opgericht. In Nederland gaat het in ieder geval om bv's. Volgens minister Sander Dekker voor Rechtsbescherming zal bij de implementatie van de richtlijn zo veel mogelijk worden aangesloten bij het al bestaande systeem, dus inclusief een rol van de notaris bij de oprichting van een bv.

Notariaat Magazine
7/2019

Lobby en Europa

Lobby

Op het KNB-bureau wordt de buitenwereld voortdurend gemonitord om zo veel mogelijk signalen op te vangen over het notariaat en daarop te reageren. De beroepsorganisatie kijkt naar alles wat er op het Binnenhof gebeurt en filtert uit de grote informatiestromen steeds de relevante zaken voor het notariaat. In 2019 zijn er reacties van de KNB geweest op het wetsvoorstel pensioenverdeling bij scheiding, de rol van de notaris binnen de ouderenzorg, het centraal aandeelhoudersregister, het UBO-register, de digitale nalatenschap, het openbaar maken van vergrijpboetes en fraudepreventie en ondermijning. Op Europees vlak is er onder andere gesproken over een actieplan om de positie van de notaris-mediator te versterken, de EU-richtlijn grensoverschrijdende constructies en de digitale uitwisseling van documenten, de digitale handtekening en de digitale bv.

CAHR en UBO

Wat zijn de verschillen tussen het UBO-register en het centraal aandeelhoudersregister (CAHR)? Wat is de rol van de notaris bij dat CAHR? En wat zijn de administratieve lasten voor bedrijven?

Op 3 oktober stelden Tweede Kamerleden vragen over het wetsvoorstel centraal aandeelhouders-

register aan initiatiefnemers Henk Nijboer (PvdA) en Mahir Alkaya (SP). Tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel complimenteerden alle aanwezige Kamerleden de initiatiefnemers met hun werk en inzet. Ook erkennen ze allemaal het belang van samenwerking op het gebied van fraude- en criminaliteitsbestrijding. De KNB is voor invoering van een centraal aandeelhoudersregister. Het is een belangrijk hulpmiddel bij de voorkoming en bestrijding van financieel-economische criminaliteit door middel van rechtspersonen, zoals faillissementsfraude. De initiatiefnemers zijn nu weer aan zet. Zij zullen de vragen beantwoorden in een vervolg op dit debat. Daar wordt mee gewacht op het UBO-register dat in 2020 wordt ingevoerd.

Wensenlijstje en Europese verkiezingen

Help het opzetten en onderling verbinden van registers in Europa, vergemakkelijk de antiwitwasregelgeving en bevorder de kennis van juridische beroepsgroepen hierover, en maak een regeling over de digitale erfenis. Deze punten staan in het wensenlijstje dat Nick van Buitenen, voorzitter van de KNB, maandag

8 april overhandigde aan 6 kandidaten voor het Europees Parlement. Chantal Hakbijl (CDA), Sabine Klok (GroenLinks), Liesje Schreinemacher (VVD), Anne Strijker (ChristenUnie/SGP), Emily van de Vijver (D66) en Lara Wolters (PvdA), allemaal stellen zij zich kandidaat voor het Europees Parlement. Tijdens de Juridische Poort van de KNB lieten zij de aanwezige (kandidaat-)notarissen weten waarvoor zij staan. Na de verkiezingen bleek dat Kati Piri (PvdA) en Liesje Schreinemacher (VVD) de komende vijf jaar deel uit maken van de Commissie Juridische Zaken van het Europees Parlement.

Bekijk ook onze
videoimpressie
(1.18 min.)

Poortwachtersrol

Met dit verbeten hoofd stond voorzitter Nick van Buitenen in mei in *Het Financieele Dagblad (FD)*. Hij zei daarin dat minister Sander Dekker van Rechtsbescherming frustratie veroorzaakt bij notarissen en ze in verwarring laat over hoe ze hun rol als poortwachter moeten vervullen zonder voldoende middelen. 'Als de overheid fraude en ondermijning echt zo ernstig vindt als politici steeds zeggen – elke burgemeester heeft het wel genoemd in zijn nieuwjaarsspeech – waar blijft dan het noodplan?', vraagt Van Buitenen zich af. Hierop volgden Kamervragen van de SP. Minister Sander Dekker voor Rechtsbescherming liet vervolgens weten waardering te hebben voor de ambitie van de KNB en de rol van de notaris in ons rechtsbestel. 'Ik ben verheugd dat de voorzitter van de KNB zich sterk maakt voor de rol die de notaris vervult bij fraudebestrijding.' De notaris vervult volgens de minister een essentiële vertrouwensrol in het rechts- en handelsverkeer. De minister onderschrijft ook het belang van beschikbare, actuele informatie over aandeelhouders voor controle, toezicht en opsporing. In het kader hiervan noemt hij ook het centraal aandeelhoudersregister. En laat weten dat de betrokkenheid van de notaris bij het oprichten van bv's een nuttige bijdrage levert aan het voorkomen en bestrijden van misbruik van rechtspersonen. Digitale oprichting van een bv gaat in de toekomst mogelijk via een digitale notariële akte.

KNB in Europa

Zo'n 75 procent van de wetten wordt gemaakt in Europa. De lobby van de KNB richt zich daarom niet alleen op Den Haag, maar ook op Brussel. Zo worden internationale ontwikkelingen onderdeel van het nationaal beleid, werkt de KNB samen met vertegenwoordigers

van andere landen en heeft inbreng in de Raad voor Europese notariaten (CNUE). Ook worden geregeld seminars gehouden in verschillende landen waar notarissen uit Europa aan kunnen schuiven. Zo waren in 2019 notarissen uit Nederland en Duitsland onder andere bij elkaar om te praten over witwassen.

Notarissen krijgen EU-les

Het Nederlandse notariaat wordt jaarlijks geüpdatet over de Europese lobby. Iedereen die in verband met de KNB aan EU-dossiers werkt, zoals Nederlandse vertegenwoordigers in de werkgroepen van de CNUE, kunnen deelnemen aan een door de KNB opgezet EU-college, zo ook in 2019. Wie doet wat in Europa? Waarom is het belangrijk je gezicht te laten zien? Wanneer lever je commentaar en hoe doe je dit? Mendeltje van Keulen,

Bekijk ook onze videoimpressie
(1.52 min.)

lector aan de Haagse Hogeschool, legde het allemaal haarfijn uit.

Op bezoek in Brussel

Verschillende notarissen en KNB-medewerkers brachten 6 maart een bezoek aan Brussel. Hier spraken zij met de CNUE en de Permanente Vertegenwoordiging van Nederland bij de Europese Unie. Een van hen was notaris Isabella Cox. De KNB volgde haar die dag en sprak met de Permanente Vertegenwoordiging in Brussel.

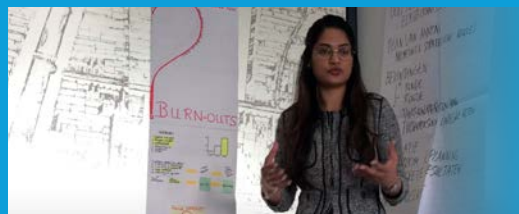
Bekijk ook onze videoimpressie
(1.49 min.)

Wist u dat in 2019...

Bekijk ook onze videoimpressie (2.21 min.)

Businesscases

... 75 kandidaat-notarissen in januari hun businesscase voor de beroepsopleiding presenteerden bij de KNB in Den Haag? Er kwamen onderwerpen langs zoals: hoe ga je als notariskantoor om met de Algemene Verordening Gegevensbescherming? Hoe voorkom je werkstress onder collega's? En waar kunnen nieuwe jonge collega's terecht met vragen en dilemma's? Een kandidaat-notaris volgt de eerste drie jaar na de universitaire opleiding de notariële beroepsopleiding. De beroepsopleiding schenkt veel aandacht aan praktische vaardigheden en de persoonlijke ontwikkeling van de kandidaat-notaris en is sterk gericht op de notariële praktijk. De businesscase wordt gepresenteerd aan het einde van de beroepsopleiding. Daarna volgt alleen nog het examen.

Vinden opvolger

... notarissen in 2019 aangaven moeite te hebben met het vinden van een opvolger? Het gaat hierbij om notarissen met een eigen kantoor zonder dat er andere notarissen werken. Sommige schuiven de beslissing om te stoppen voor zich uit of zijn genoodzaakt hun praktijk te stoppen. In een aantal gevallen mocht zelfs het inschakelen van een bemiddelingsbureau niet baten. Gezien de forse vraag naar personeel is het onderbrengen van medewerkers bij een ander kantoor op dit moment niet moeilijk. Enkele net startende kantoren konden door afbouw van een praktijk in de buurt zelf gemakkelijker personeel krijgen.

Aandacht voor burn-outpreventie

... de KNB in 2019 is begonnen met meer aandacht voor burn-outpreventie? Burn-outproblematiek speelt zowel bij kandidaat-notarissen als bij notarissen. Om te zien of en hoe arbeidsongeschiktheid samenhangt met burn-out als gevolg van werkdruk, is besloten een nieuwe bestuursportefeuille burn-outpreventie in het leven te roepen. Ook wordt nader onderzoek gedaan naar de burn-outproblematiek. In het onderzoek komt ook de vraag naar voren wat de KNB voor haar leden kan betekenen. Dit geldt voor zowel werkgevers als werknemers.

Maatschappelijk verantwoord

... driekwart van het notariaat het belangrijk vindt dat Pensioenfonds Notariaat het pensioengeld op een maatschappelijk verantwoorde manier belegt? Dat blijkt uit onderzoek van het pensioenfonds. Hieraan deden 1.142 deelnemers mee. Ook komt duidelijk naar voren welke sectoren zij bij het pensioenfonds vinden passen. De top 3 bestaat uit gezondheid en welzijn, goed onderwijs en duurzame en betaalbare energie. Het fonds neemt de uitkomsten van het onderzoek mee in de verdere ontwikkeling van het beleid als het gaat om maatschappelijk verantwoord beleggen.

Kadasterkosten

... er in 2019 een discussie was over het doorberekenen van Kadasterkosten? In het *NRC* stond 15 februari dat sommige notarissen jarenlang Kadastergeld in eigen zak staken. De KNB heeft de leden laten weten dat notarissen niet horen te verdienen aan leges en verschotten. Die horen een-op-een te worden doorberekend aan cliënten. De voorzitter heeft notarissen opgeroepen, waar mogelijk, cliënten te compenseren voor onjuist in rekening gebrachte kosten.

Feiten en cijfers

Aantal akten

2015	2016	2017	2018	2019
1.430.614	1.557.778	1.677.585	1.687.871	1.778.167

Notarissen

man vrouw totaal

2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.024	992	977	961	938	921
287	293	304	326	326	338
1.311	1.285	1.281	1.273	1.264	1.259

Kandidaat-notarissen

man vrouw totaal

2015	2016	2017	2018	2019	2020
608	619	618	637	643	587
1.142	1.180	1.224	1.269	1.303	1.291
1.750	1.799	1.842	1.906	1.946	1.878

Toegevoegd notarissen

man vrouw totaal

2015	2016	2017	2018	2019	2020
14	22	37	37	41	50
23	46	61	85	109	130
37	68	98	122	150	180

Stand op 1 januari

Nederland in totalen

Medewerkers notariaat

1 jan 1 apr 1 jul 1 okt

2015	2016	2017	2018	2019	2020
6.049	6.448	6.937	7.346	7.550	7.682
6.170	6.577	7.037	7.341	7.641	-
6.289	6.711	7.160	7.561	-	-
6.345	6.830	7.288	7.546	-	-

Kantoren*

Stand op 1 januari

2015	2016	2017	2018	2019	2020
784	778	783	772	772	773

Eenmanskantoren**

Stand op 1 januari

2015	2016	2017	2018	2019	2020
448	461	462	467	457	455

* Kantoren in een associatie worden één keer geteld.

** Eenmanskantoren zijn kantoren met één notaris.
Het aantal eenmanskantoren is onderdeel van het totale aantal notaris kantoren.

CTR testamentenregister

Aantal ingeschreven testamenten

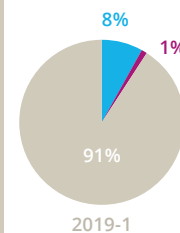
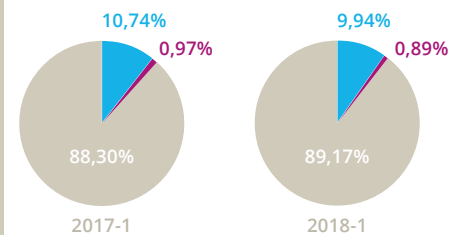
2015	2016	2017	2018	2019
269.615	282.787	298.656	308.438	341.515

CLTR Centraal levenstestamentenregister

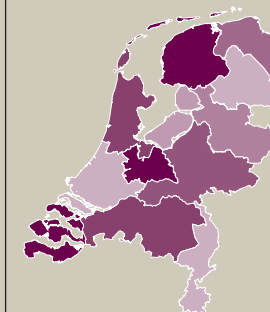
Aantal ingeschreven levenstestamenten

2015	2016	2017	2018	2019
66.971	96.564	112.974	150.287	190.522

Verdeling CLTR in aard.

- Vermogensrechtelijk / persoonlijk en van medische aard
- Uitsluitend van medische aard
- Uitsluitend vermogensrechtelijk / persoonlijk

Feiten en cijfers 1/2

Noordelijk Nederland

Friesland

Aantal akten per jaar

2017	2018	2019	
64.998	64.909	73.330	stijging %: 13%

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2015	2016	2017	2018	2019	2020
47 54	48 63	47 70	46 68	46 68	46 71

Groningen

Aantal akten per jaar

2017	2018	2019	
53.850	52.870	56.736	stijging %: 7,3%

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2015	2016	2017	2018	2019	2020
42 53	42 49	40 49	40 52	40 57	38 57

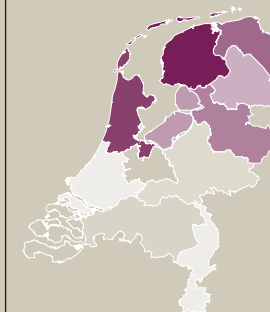
Drenthe

Aantal akten per jaar

2017	2018	2019	
52.352	52.343	56.612	stijging %: 8,2%

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2015	2016	2017	2018	2019	2020
46 45	44 49	42 42	40 37	40 42	39 41

Noord-Holland

Aantal akten per jaar

2017	2018	2019	
281.792	283.055	296.628	stijging %: 4,8%

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2015	2016	2017	2018	2019	2020
280 553	279 556	277 586	275 615	282 634	280 623

Flevoland

Aantal akten per jaar

2017	2018	2019	
38.292	38.026	40.621	stijging %: 6,8%

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2015	2016	2017	2018	2019	2020
26 20	25 27	25 25	25 22	25 22	25 17

Overijssel

Aantal akten per jaar

2017	2018	2019	
116.505	117.499	122.045	stijging %: 3,9%

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2015	2016	2017	2018	2019	2020
91 75	89 82	88 90	88 84	89 83	87 82

* Op 1 januari.
Het cijfer notarissen is inclusies toegevoegd notarissen.

Feiten en cijfers 2/2

Zuidelijk Nederland

Zuid-Holland

Aantal akten per jaar

2017	2018	2019	
332.626	325.485	337.890	stijging %: 3,8%

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2015	2016	2017	2018	2019	2020
241 345	233 347	231 352	229 367	224 381	225 370

Zeeland

aantal akten per jaar

2017	2018	2019	
40.027	42.259	44.682	stijging %: 5,7%

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2015	2016	2017	2018	2019	2020
30 15	29 18	29 19	29 14	29 11	30 9

Utrecht

Aantal akten per jaar

2017	2018	2019	
126.716	125.930	136.679	stijging %: 8,5%

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2015	2016	2017	2018	2019	2020
93 151	90 151	88 172	90 154	89 157	94 164

Noord-Brabant

aantal akten per jaar

2017	2018	2019	
253.585	258.228	270.595	stijging %: 4,8%

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2015	2016	2017	2018	2019	2020
178 183	175 191	177 192	176 189	175 186	173 192

Gelderland

Aantal akten per jaar

2017	2018	2019	
204.485	205.173	214.116	stijging %: 4,4%

Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2015	2016	2017	2018	2019	2020
160 191	154 200	155 189	156 188	149 198	148 187

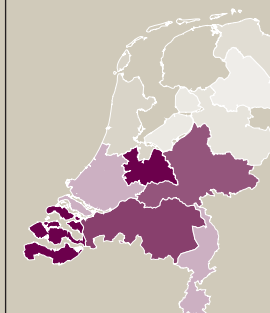
Limburg

aantal akten per jaar

2017	2018	2019	
112.438	122.094	128.233	stijging %: 5%

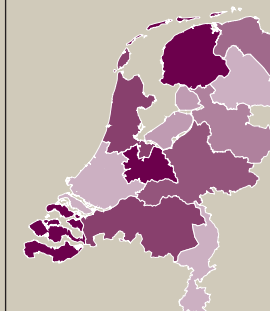
Aantal notarissen / kandidaat-notarissen per jaar*

2015	2016	2017	2018	2019	2020
77 79	78 81	78 71	79 64	76 61	74 65

* Op 1 januari.
Het cijfer notarissen is inclusies toegevoegd notarissen.

Rekening van baten en lasten

KNB bureau	gerealiseerd 2019	gerealiseerd 2018	begroting 2019
Baten			
Bijdragen leden	3.765.529	3.746.422	3.687.045
Financiële baten en lasten	124.719	14.182-	15.119
Totaal baten	3.890.248	3.732.239	3.702.164
Lasten			
Personeelskosten	1.091.214	1.210.461	1.151.498
Afschrijvingskosten	106.229	135.675	101.155
Overige bedrijfskosten	2.122.438	2.628.521	2.205.410
Totaal lasten	3.319.881	3.974.657	3.458.063
Resultaat KNB bureau	570.367	242.417-	244.101
KNB diensten	gerealiseerd 2019	gerealiseerd 2018	begroting 2019
Baten			
Onderwijs en Kandidatenzaken	409.310	338.037	320.791
I&P	6.986.582	5.661.248	5.541.504
Uitgeverij	566.555	561.969	550.818
Rechtsvragen	455.933	444.034	440.042
CTR	2.421.950	1.961.889	1.928.385
Kwaliteitstoetsing	841.058	797.797	795.808
Public relations	507.529	505.613	498.192
CLTR	1.312.955	971.927	905.547
Onderzoek- en Ontwikkelingsfonds	12.134	1.820-	1.471
Ondersteuningsfonds	15.217	2.148-	1.845
Totaal baten	13.529.223	11.238.545	10.984.403
Lasten			
Directe kosten	8.118.813	8.303.224	8.173.575
Personeelskosten	3.300.609	3.051.942	3.451.425
Afschrijvingskosten	482.273	472.487	385.906
Overige bedrijfskosten	445.277	579.411	675.233
Totaal lasten	12.346.972	12.407.064	12.686.139
Resultaat KNB diensten	1.182.251	1.168.519-	1.701.736-
Totaal	gerealiseerd 2019	gerealiseerd 2018	begroting 2019
Resultaat KNB bureau	570.367	242.417-	244.101
Resultaat KNB diensten	1.182.251	1.168.519-	1.701.736-
Totaal resultaat KNB	1.752.618	1.410.936-	1.457.635-

Over de KNB

De KNB is een publiekrechtelijke beroepsorganisatie met een breed takenpakket. Er is veel aandacht voor kennis, persoonlijke ontwikkeling, communicatie, lobby en ICT. Digitale innovatie staat hoog op de agenda. Alle (kandidaat-)notarissen zijn verplicht lid. De KNB werkt samen met andere organisaties en is aangesloten bij wereldwijde samenwerkingsverbanden. Zo is de beroepsorganisatie geregeld in Brussel te vinden voor werkbezoeken, overleggen en deelnames aan Europese vergaderingen.

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Dit is een uitgave van de Koninklijke
Notariële Beroepsorganisatie (KNB), Den Haag

Tekst en redactie
Fotografie/beeld
Concept en vormgeving

Jessica Hendriks, redacteur KNB-media
Truus van Gog, Twycer, KNB, Pixabay
Okapi, Rotterdam

© KNB

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KNB. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopieën, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.